

Consell General de les Valls

Acta Núm. 13/1991

Continuació de la Sessió Tradicional de Sancogesma del dia 15 de maig de 1991- Reunió del 31 de juliol de 1991.

El dia 31 de juliol de 1991, dimecres, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls en la Continuació de la Sessió Tradicional de Sancogesma, iniciada el dia 15 de maig de 1991, convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea, i amb l'ordre del dia següent:

4.- Ordinacions.

Sota la presidència dels MM.II. Srs. Albert Gelabert Grau i Josep Casal Puigcernal, Síndic General i Sub-Síndic General, respectivament, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres i Isidre Torres Pons.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font i Josep M ^a Armengol Adellach.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Josep Garrallà Rossell i Josep M ^a Rossell Pons.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila i Josep Anton Ribes Roca.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolària i Joan Obiols Camillo.
Per Escaldes-Engordany	Els MM.II. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

Els MM.II. Srs. Enric Pujal Areny, de la Parròquia d'Encamp, Joan Martínez Benazet, de la d'Ordino, Francesc Grau Esplandiú i Xavier Montané Esplandiú, de la de La Massana, han excusat la seva absència.

Assisteix, també, el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Joan Santamaria Tarré i Antoni Armengol Aleix, Consellers Executius.

Després de procedir a comprovar els membres assistents a la reunió, el M.I. Sr. Síndic General declara oberta la sessió. Són dos quarts de deu del matí.

4.- Ordinacions.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a la proposta d'Ordinació General (Reg. Núm. 346-A), la qual, en no efectuar-se cap observació, és aprovada per assentiment.

Seguidament fa donar lectura a la proposta d'Ordinació de Treball i Benestar Social, així com a l'informe de la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social (Reg. Núm. 357-A i 430-A, respectivament). En no efectuar-se cap observació, la declara aprovada per assentiment, d'acord amb el contingut de l'informe.

A continuació fa donar lectura a la proposta d'Ordinació d'Agricultura i Patrimoni Nacional i a l'informe de la Comissió legislativa d'Agricultura (Reg. Núm. 357-A i 434-A, respectivament).

El M.I. Sr. Joan Obiols manifesta que l'esmena relativa al nom de Prat de la Maria Teresa no s'hauria de tenir en consideració i mantenir el nom de Prat de la Teresa, ja que va ser introduïda per un error de la Comissió.

El M.I. Sr. Miquel Aleix demana si podria constar, quan als informes de les Comissions legislatives hi posa que han estat aprovats per unanimitat, que és per unanimitat dels presents, perquè possiblement hi hagi algun Conseller que no estigui d'acord amb algun informe. Creu que s'ha de respectar que, si algú no és present en alguna Comissió, es pugui posar per unanimitat dels presents, però no només per unanimitat ja que això vol dir que ho aprova la Comissió en ple.

El M.I. Sr. Jordi Mas considera que les convocatòries de les Comissions es fan a tots els Consellers que formen part de la mateixa Comissió i que, per tant, els que no hi assisteixen és perquè no volen.

El M.I. Sr. Josep Cases aclareix que a les actes de les Comissions Legislatives hi figuren els noms dels presents, i que es dona per entès que, si només hi assisteixen quatre persones, és per unanimitat dels presents. Pensa que no té perquè figurar res a l'informe, doncs al començament de l'acta hi diu qui assisteix i ja queda prou clar.

El M.I. Sr. Antoni Casal està d'acord amb les manifestacions que ha fet el M.I. Sr. Miquel Aleix i demana que consti en acta la protesta.

El M.I. Sr. Antoni Armengol Vila s'adhereix a la proposta que acaba de fer el M.I. Sr. Miquel Aleix.

El M.I. Sr. Robert Cassany s'adhereix a aquesta protesta. Manifesta que, com diu el M.I. Sr. Jordi Mas, estan convocats i no assisteixen perquè no volen, però no assisteixen i això ha de ser reflectit. Afegeix que, en relació amb les actes, com que no n'han tingut comunicació perquè no estan aprovades, no poden saber si hi figura la menció, com diu el M.I. Sr. Josep Cases i, tot i que li fa confiança respecte al que diu, li agradaria veure-les.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila diu que s'adhereix a la constància que ha fet el M.I. Sr. Miquel Aleix i diu que s'hi hauria de posar per unanimitat dels assistents.

El M.I. Sr. Josep Cases agraeix al M.I. Sr. Robert Cassany la confiança que li té. Explica que, des de que coneix el funcionament de les Comissions del Consell General, sempre han figurat els noms de les persones que hi han assistit i si ha faltat algú o s'ha canviat. Pensa que no hi ha cap problema i que quan les actes estiguin aprovades les tindran els membres de les Comissions. Repeteix que sempre, a les actes de les Comissions Legislatives, hi figuren els membres que han assistit a les reunions, i que això prova que si n'hi ha quatre i els quatre estan d'acord és per unanimitat, evidentment, dels presents, i no dels que no hi són.

El M.I. Sr. Joan Naudi s'adhereix a la proposta del M.I. Sr. Miquel Aleix.

El M.I. Sr. Antoni Armengol Vila diu que, com que a nivell de la Comissió legislativa de Serveis Públics ha demanat una còpia de les actes i se li ha dit que les ha de demanar per escrit, cosa que refusa fer, a partir d'aquest moment, quan es dirà per unanimitat, sinó hi figura pels presents, no ho acceptarà.

El M.I. Sr. Miquel Aleix manifesta, en nom de la minoria, que ja que el M.I. Sr. Antoni Armengol Vila va demanar que se li donessin les actes i se li va dir que s'havien de demanar per escrit, faran una carta al M.I. Sr. Síndic General demanant si és que els Consellers de la minoria que formen part de les Comissions, tenen dret o no a tenir les actes, i si tenen dret o no a tenir la documentació necessària de la pròpia Comissió a la qual pertanyen. Repeteix que ho demanaran per escrit i voldrien una contesta per escrit.

El M.I. Sr. Síndic General diu que li anticiparà la resposta i que opina que tots els MM.II. Srs. Consellers Generals tenen dret a tota la informació i a totes les actes de dins del Consell General .

El M.I. Sr. Ramon Canut pregunta si aquesta postura del M.I. Sr. Síndic General és d'avui o és anterior, ja que han demanat les actes i no se'ls hi volen donar.

El M.I. Sr. Síndic General contesta que aquesta és la seva postura en el moment en què se li fa la consulta, i que és la mateixa avui que hagués estat dos mesos endarrera. Repeteix que creu que tots els MM.II. Srs. Consellers Generals tenen dret a tota la informació que estigui a l'abast de les Comissions. Afegeix que desconeixia el problema que aquí es suscita.

El M.I. Sr. Ramon Canut respon que, en aquest cas, retira el que ha dit perquè a nivell dels serveis del Consell General, i potser ho havia entès malament, li havien dit que era ordre expressa de la Sindicatura.

El M.I. Sr. Síndic General afegeix que el problema pràctic que potser hi ha és que algunes actes estan endarrerides.

El M.I. Sr. Enric Dolsa contesta al M.I. Sr. Antoni Armengol Vila dient-li que creu que està desviant el tema quan diu que ha demanat les actes de la Comissió legislativa de Serveis Públics, doncs aquest sap perfectament que l'únic que ha fet és telefonar als Serveis Administratius de Casa de la Vall per demanar les actes. Explica que ell va contestar a la Secretària, quan li va fer part d'aquest tema, que les demanés per escrit. Afegeix que a partir d'aquell moment el M.I. Sr. Antoni Armengol Vila li ha trucat dues vegades i ell també li ha trucat dues vegades i no han coincidit, i precisament era per parlar d'aquest tema. Li demana al M.I. Sr. Antoni Armengol Vila que això no en faci un cavall de batalla en el si del Consell General, quan sap perfectament que a la Comissió legislativa de Serveis Públics, l'any passat

hi havia una majoria que era diferent, i les actes, a sol·licitud dels qui eren llavors minoria, es van donar enquadrades a final d'any. Afegeix que en la seva Comissió, sempre i quan la majoria de la Comissió no digui el contrari, es farà exactament el mateix

El M.I. Sr. Síndic General demana que se centri el debat en les Ordinacions.

El M.I. Sr. Antoni Armengol Vila diu que no volia continuar amb aquest tema, però que creu que no haurà d'esperar a final d'any per tenir les actes enquadrades, perquè llavors ja no li interessien i afegeix que amb el que acaba de dir el M.I. Sr. Síndic General ja en té prou.

El M.I. Sr. Ramon Canut diu que volia diferenciar entre les actes aprovades i les actes que no estan aprovades i demana perquè no s'aproven aquestes actes.

El M.I. Sr. Síndic General respon que l'aprovació de les actes entén que és un problema intern de cada Comissió i que creu que, una vegada més, s'està portant el debat fora de lloc.

El M.I. Sr. Josep Cases recorda al M.I. Sr. Ramon Canut que el sistema no ha canviat, que es segueix com l'any passat, i que les actes, almenys a la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social s'aproven amb bastant retard, igual que a la comissió legislativa d'Indústria i Comerç. Creu que aquest problema s'haurà acabat, perquè veu que la Comissió Permanent proposarà al Consell General de disposar de més personal per poder tenir aquestes coses al dia i afegeix que aquesta era una mancança tradicional i que, sense voler posar entremig al Secretari General, tant les actes del Consell General com les actes de les Comissions legislatives porten un retard que no és normal. Creu que una acta, en una setmana com a molt, hauria d'estar aprovada i sobre la taula.

No havent-hi cap més observació sobre les Ordinacions d'Agricultura i Patrimoni Natural, el M.I. Sr. Síndic General les declara aprovades per assentiment, d'acord amb el contingut de l'informe i observació feta pel M.I. Sr. Joan Obiols.

Seguidament fa donar lectura a la proposta d'Ordinacions corresponents a Serveis Públics i a l'informe de la Comissió legislativa de Serveis Públics (Reg. Núm. 343-A, 370-A, 398-A i 433-A, respectivament).

El M.I. Sr. Antoni Casal proposa, en relació a l'esmena núm. 10 que fa referència a la carretera secundària núm. 240 -carretera de Montaup-, que es torni a posar com a carretera secundària, perquè no es pot perjudicar als particulars que l'any 1975 van acceptar el pas de la carretera amb 7 metres d'amplada i 3 metres de voravia, ú i mig per banda.

El M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics remarca que en relació a la carretera en qüestió, tota la gent que va signar els convenis en el seu dia ho va fer cedint gratuïtament tots els terrenys i la majoria dels terrenys afectats són de propietat particular. Vistes les dificultats de pas que hi ha, i vist que la Llei d'Expropiació que, en el seu dia va votar el Consell General, ja ha estat retornada a aquesta Cambra, creu que en certa manera seria un greuge contra aquesta gent que van signar de bona fe, i creu que el Consell hauria de considerar aquesta possibilitat i deixar-ho com està.

El M.I. Sr. Josep Garrallà discrepa del M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics, ja que totes les carreteres que s'han fet a Andorra, en principi han estat acceptades amb una amplada, i després, progressivament, s'han anat eixamplant, i no veu perquè aquesta ha de ser un cas diferent.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que es manté en la proposta feta en el seu dia per la Comissió.

El M.I. Sr. Antoni Casal remarca que les carreteres secundàries són totes de 7 metres, amb ú i mig i ú i mig de voravia per cada costat.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila diu que s'adhereix al que ha dit el M.I. Sr. Antoni Casal, i que ha de manifestar, davant d'aquesta Cambra, que l'any 1975 tota la gent que va signar autoritzant el pas d'aquesta carretera de Canillo fins al Coll d'Ordino, tots, amb bona fe, van signar els 7 metres de calçada, i un metre i mig de voravia a cada costat i van cedir el terreny gratuïtament. Diu que hi ha unes parcel·les molt reduïdes i molt estretes i que si avui es fa aquesta carretera tal com proposa la Comissió, amb 9 metres de calçada i 2 metres de voravia, considera que a aquesta gent se'ls ha enganyat i que es trobaran enganyats i en el seu dia presentaran un recurs, almenys així ho espera. Demana a la Cambra que ho deixi tal com està. Creu que el Comú de Canillo també es troba bastant afectat per aquest tema i no se li ha demanat el consentiment i que, havent-hi la possibilitat de demanar al Comú de Canillo el seu consentiment per a l'eixample d'aquesta carretera, demana al Conseller de Serveis Públics si es va demanar o no el consentiment al Comú de Canillo.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que està totalment d'acord amb la manifestació que acaba de fer el M.I. Sr. Climent Palmitjavila i pensa que el Consell General, i en aquest cas la Comissió legislativa de Serveis Públics, ha de vetllar per l'eixample de les carreteres, però que el que no pot fer és ultrapassar el que un Comú, dins de la pròpia Parròquia, vol posar com a amplada a unes carreteres. Diu que el que cal fer és una requalificació de carreteres, que això sí que és feina legislativa, dir quant té una carretera general, quant té una carretera secundària, però que a partir d'aquí, el que no pot fer, contra la voluntat d'un Comú, una Comissió legislativa o el Consell General quan es manifesti, és dir que un tros de carretera es posa a tal amplada perquè sembla que ha d'ésser així. Repeteix que el que si ha de fer el Consell General, quan vulgui, és una requalificació general, a nivell de País, de quina amplada han de tenir les carreteres generals o secundàries, però no entrar a discutir l'amplada d'un tram de carretera dins d'una Parròquia, i diu que en aquest cas, al ser una carretera secundària, ho ha de fer d'acord amb el Comú de la Parròquia i amb la voluntat expressa dels propietaris, si és que en el seu moment van cedir el terreny gratuïtament. Creu que la voluntat d'aquesta Cambra hauria d'ésser aquesta, fer una requalificació general de les carreteres del País i, a part d'això, demanar, quan hi hagi una consideració dins d'una Parròquia, quina és la voluntat de la Parròquia i del Comú.

El M.I. Sr. Antoni Armengol Vila manifesta que els quatre Consellers d'Andorra la Vella, s'adhereixen a les propostes dels M.I. Sr. Antoni Casal i M.I. Sr. Climent Palmitjavila.

El M.I. Sr. Antoni Casal manifesta que en les Ordinacions del 13.7.87, l'Ordinació 1.3, en relació a la carretera secundària del pont de Xuvall-Bixessarri-Frontera Espanyola, diu textualment: "la carretera secundària del pont de Xuvall fins al punt quilòmetre 0 més 520 Roc Negre, classe C, del punt precedent fins al punt quilòmetre 6 més 600, Frontera Espanyola, una amplada de 10 metres", el que significa que es va baixar de 20 metres a 10 metres -7 més ú i mig per banda-.

El M.I. Sr. Joan Jordi explica al M.I. Sr. Antoni Casal que la carretera de la Vall del riu d'Os es va modificar a causa de les inundacions, perquè la carretera i el riu no hi cabien i per això es va modificar.

El M.I. Sr. Joan Naudi s'adhereix a la proposta feta pels Consellers de Canillo, Andorra la Vella i Escaldes-Engordany.

El M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics explica que part d'aquesta carretera a la qual han fet referència en darrer lloc, la part que queda a 20 metres es rebaixarà properament a 15 metres a demanda dels veïns, aprovada pel Comú de Sant Julià de Lòria.

El M.I. Sr. Miquel Casal diu que si en el seu moment els propietaris i el Comú de Canillo van estar d'acord amb unes mides per a aquesta carretera, i ja va ser prou difícil, semblaria que s'haurien de respectar aquestes mides.

El M.I. Sr. Josep Garrallà manifesta que el M.I. Sr. Climent Palmitjavila i el M.I. Sr. Antoni Casal eren presents i van aprovar l'Ordinació fixant l'amplada de la carretera del Coll d'Ordino a 13 metres per la banda d'Ordino, i avui no veu perquè un costat ha de tenir una amplada i l'altre costat l'ha de tenir inferior i troba molt lògic que la Comissió presenti aquesta proposta.

El M.I. Sr. Antoni Casal respon al M.I. Sr. Josep Garrallà que aquella proposta va arribar a la Comissió legislativa feta pel Comú d'Ordino i que, en aquest cas, el Comú de Canillo no l'ha feta.

El M.I. Sr. Miquel Aleix proposa que abans de manifestar-se i fixar l'amplada d'aquesta carretera en 13 metres, tal com demana la Comissió legislativa de Serveis Públics, es demani al Comú de Canillo la seva voluntat i es mirin els Convenis amb els propietaris, per saber quina és la voluntat de la Parròquia i del Comú de Canillo, deixant posposada la modificació d'aquesta Ordinació a rebre la contesta del Comú de Canillo, ja que a l'altre costat, per la part d'Ordino, la proposta de modificació la va fer la Comissió legislativa de Serveis Públics a demanda del propi Comú de la Parròquia.

El M.I. Sr. Enric Dolsa recorda al M.I. Sr. Antoni Casal i al M.I. Sr. Miquel Aleix que potser sí que va ser una proposta del Comú d'Ordino, però que no tots els propietaris estaven d'acord i no n'hi va haver cap que presentés un recurs a les Delegacions Permanents. Considera que en aquest País s'ha d'anar mirant el futur, no mirant endarrera, i que el que no es pot fer és reduir l'espai de les calçades en compte d'eixamplar-les. Demana al M.I. Sr. Síndic General que, vista la proposta de la Comissió de Serveis Públics, i que l'únic a què fa referència al M.I. Sr. Antoni Casal és a l'esmena núm. 10, es passi a la votació.

El M.I. Sr. Josep Garrallà demana al M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics per quins motius el Govern va proposar qualificar la carretera de nacional si després ells també diuen que s'ha d'estrènyer.

El M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics explica que quan es va demanar de passar la carretera a nacional, es va considerar que era un problema de comunicació entre Valls i, efectivament, es va presentar per part del Govern, però que, degut a les manifestacions dels dos Comuns que no ho veien gens bé, reconeix que la idea era interessant, però veient que la voluntat dels Comuns no era aquesta ho varen deixar córrer. Afegeix que no és lògic que, si no es passa a nacional, amb el que això comporta, s'hagi d'anar en contra d'uns acords previs, ja que entén que la gent, si cada vegada que se'ls fa signar un conveni, després el Consell General ha de ratificar una cosa diferent i se'ls ha d'enganyar, no li estranya que es tinguin tantes dificultats per arreglar carreteres. Diu que en el present cas, a part d'això hi ha una sèrie de murs i d'obres d'infraestructura fetes, el qual vol dir que si s'hagués de passar a 13 metres hi hauria un cost addicional molt important i que, en tot cas, si això s'hagués

d'acabar a 13 metres, per la seva part recolzarà totalment als propietaris de la Parròquia de Canillo.

El M.I. Sr. Josep Garrallà constata que el M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics ha dit que eren els Comuns els qui en aquests moments no estaven d'acord i demana si són els dos Comuns o només un.

El M.I. Sr. Conseller de Serveis Públics respon que són els dos.

El M.I. Sr. Síndic General manifesta que hi ha dues propostes, la que fa la Comissió legislativa de Serveis Públics, i una proposta que havia fet el M.I. Sr. Miquel Aleix que era, en certa manera, sol·licitar el parer dels Comuns respectius, en aquest assumpte.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila diu que li ha semblat entendre que el Comú d'Ordino ja s'havia pronunciat i demana si es ben bé això.

El M.I. Sr. Josep Garrallà respon que segons ha explicat el M.I. Sr. Antoni Casal l'ampliació s'havia fet a demanda del Comú d'Ordino.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila contesta que en aquest cas només s'hauria de demanar el parer del Comú de Canillo.

El M.I. Sr. Síndic General sotmet a votació les propostes següents:

Núm. 1: Aprovar la proposta presentada per la Comissió legislativa de Serveis Públics en el seu informe.

Núm. 2: Aprovar la proposta formulada pel M.I. Sr. Miquel Aleix, de sol·licitar el parer a l'Hble. Comú de Canillo abans d'adoptar una decisió.

Voten a favor de la proposta núm. 1 els MM.II. Srs. Roc Rossell, Jordi Mas, Isidre Torres, Enric Dolsa, Josep Mª Armengol, Josep Garrallà, Josep Mª Rossell, Xavier Montané, Joan Jordi, Josep Cases, Albert Pintat i Joan Obiols.

Voten a favor de la proposta núm. 2 els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila, Antoni Casal, Miquel Casal, Joan Naudi, Jordi Farràs, Antoni Armengol, Rober Cassany, Josep Anton Ribes, Miquel Aleix, Marcel·lí Albós, Ramon Canut i Xavier Espot.

El M.I. Sr. Jordi Font s'absté.

El resultat de la votació és de 12 vots a favor de la proposta núm. 1, 12 vots a favor de la núm. 2 i una abstenció.

El M.I. Sr. Síndic General diu que d'acord amb el que preveu el Reglament del Consell General, li pertoca efectuar el vot diriment, que no es tracta d'un cas fàcil i que no l'ha viscut en profunditat, però que considera que, al ser la mateixa carretera que uneix els pobles d'Ordino i Canillo, si per un costat l'amplada està fixada en 13 metres, això ha de tenir una continuïtat, i aquest és el principal motiu que l'indueix a acceptar la proposta de la Comissió legislativa de Serveis Públics.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que, en relació a l'esmena núm. 7 de la Comissió legislativa de Serveis Públics, que fa referència a activitats comercials en les zones residencials, dins de la legislació dels propis Comuns ja queda prohibida aquesta activitat, i per això creu que, en aquest cas, en l'esmena que proposa la Comissió legislativa de Serveis Públics, s'hauria de preveure que, quan ho permeti la legislació comunal, si es vol es pugui mantenir la proposta efectuada en aquesta esmena però que, evidentment, cada Comú pot o no restringir, dins de

la seva pròpia zona residencial, el que és l'activitat comercial dins de les edificacions i en les plantes subterrànies de les mateixes.

El M.I. Sr. Síndic General considera que els Comuns poden tenir, i de fet tenen, Ordinacions més restrictives que aquestes generals i creu que el Comú que, dins del seu terme vulgui restringir més l'Ordinació General, en principi no té cap problema.

El M.I. Sr. Enric Dolsa afegeix que és tal i com ho acaba d'explicar el M.I. Sr. Síndic General i que la Comissió ho va entendre d'aquesta manera i que qualsevol Comú de les Valls que vulgui fer una normativa més restrictiva evidentment la pot fer.

No havent-hi cap més intervenció, el M.I. Sr. Síndic General declara aprovades les Ordinacions de Serveis Públics, d'acord amb l'informe de la Comissió legislativa de Serveis Públics.

Els textos de les Ordinacions aprovades han estat publicats a part.

En haver-se esgotat l'ordre del dia el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la qual se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. Són dos quarts d'onze del matí.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Síndic General